

ning over de nævnte 13 Mænds Erklæring, thi det er netop i denne, at Indrømmelser ere gjorte saaledes, at de, naar de forfølges videre, kunne føre til de yderste Konsekvenser. Derfor er det, jeg vilde bede Ministeren mere søge et eget Udgangspunkt, saa at det af ham udstedte Cirkulære ikke bliver blot et Led i Agitationen for Stofholmsmødet. Jeg vilde anbefale, at man blandt de Mænd, hvis Erklæring man indhentede over Sagen, iblandt dem medtog nogle af Danmarks største Forfattere, eller dem, der repræsenterer disses Interesser, thi saadanne findes egentlig kun temmelig faatallige blandt de Tretten; thi jeg tror, at adskillige af disse Forfattere, hvis Skrifter ere udbredte i Tusinder af Exemplarer og forhaabentlig ville blive udbredte i endnu flere Tusinder, de og deres naturlige Repræsentanter vilde meget alvorlig protestere imod, at man foretager Skridt, der føre til, at den oppvoxende Slægt ikke uden Vanskelighed vil kunne læse deres Skrifter.

Kofod: Værede Medlemmer have ikke været villige til at følge mit Exempel, nemlig at fatte sig i Korthed om denne Sag. Det var ligefrem, fordi jeg godt føler, at Sagen kan betragtes og vel af de Fleste betragtes som en ren Ubetydelighed, at jeg indskrænkede mig til at oplæse Ordlyden af min Forespørgsel, saameget mere som jeg var forud forvisset om, at jeg kunde vente det Svar af den høitærede Minister, som jeg fik, og som jeg talter ham for. Men idet jeg udtaler denne Tale, skal jeg sige, at Svaret ganske vist ikke har overrasket mig; thi man kunde vente sig af en Minister, der staar i det Forhold til Videnskaben, som han gjør, at han ikke vilde udestænge Videnskaben fra Modersmaalet. Det er netop Tanken i den Tale, vi sidst hørte, at medens alle andre Videnskaber have Ret til at tilegne sig den nyere Graaffnings Udslag eller Resultater, saa skal Modersmaalet være det Eneste, der er dødsdømt til Forsteelse. (Modsigelse.) Modersmaalet, siger jeg, tør ikke hofte den Nytte af de nyere Graaffninger, som andre Videnskaber tør (Al!); ja, De kunne sige „Al!"; det beviser ikke Noget, saaledes som jeg oftere har sagt. Men jeg

skal da forklære mig noget nætere og, siden man gaar mig saa nær ind paa Livet, komme frem med de Grunde, hvorfor jeg har stillet Forespørgselen. Man kunde synes, at det var temmeligt selvfølgetigt, hvilke disse Grunde ere, men jeg skal dog nu komme med dem. Den første Grund er, hvad jeg vilde kalde videnskabelig, idet jeg gaar ud fra, at Modersmaalets Rettskrivning maa stemme med Naturen og ikke være naturstridig; men jeg vil nu spørge de Herrer, hvad de synes om, at en R-Lyd gjengives med Gh og en S-Lyd med Ph og det i den Grad, at jeg har hørt Børn læse „Snaphane" som „Snafane" og „Piphas", der staar i Abildgaards Læsebog eller Heftebog, som den kaldes, som „Pifas". Det kommer der ud af, at man ikke kan se, om et Bogstav hører til den foregaaende eller til den efterfølgende Stavelse, ja, man er endog gaaet saa vidt, at man har stavet et danst Stednavn: „Faneffjord" med „Ph" istedetfor med „F", et Vidnesbyrd om Indflydelsen udefra. Egeledes er det unaturligt, at man snart lader f. Ex. „et" være een Stavelse som „Beile" og „beile" og snart to Stavelser som i Dveilte, saa at alle Børn, der læse „Beile", „Beile" og saa ville læse „Dveilte" uden videre, thi de kunne ikke ane, at der her skal være to Stavelser, naar der paa andre Steder kun er een. Det Samme gjælder med „eu", der udtales som „ev" i „Europa", medens „eu" i „Daastenge" skal læses som to Stavelser. Det er ligeledes unaturligt at stave „fin" og „hin" med to „er", medens i „min", „din" og „sin" eet „i" er nok. Ja, jeg skal ikke fortsætte videre med disse Exempler, men kun sige, at naar det ikke er Galsskab at have en saadan Rettskrivning, saa er der ikke Galsskab til i Verden. (Modsigelse.) Ja, de Herrer, der sige „Nei" dertil, gjøre bedst i at trække sig tilbage fra Forsvaret; thi de ville ikke kunne staa Maal. Naar man i det Hele taler om Sproget, hvad er da Rettskrivningen i Forhold til Sproget? Jeg skal indrømme, at den kun berører den ydre Side deraf; den er i Grunden kun Sprogets Skrædder og har den Opgave, at give det en til dets Natur svarende, sømmelig, skjøn og